

je in stukjes die daarna aan mekaar geplakt worden. In het theater heb je de respons van het publiek en dat is geweldig inspirerend. Bij *Bompa* bij voorbeeld! Het is als op een voetbalmatch: hoe harder ze roepen, hoe harder die mannen lopen."

Het kader van dit artikel blijkt te beperkt om alle opmerkingen van Philips hun juiste plaats te kunnen geven. Hij heeft nog honderd verhalen te vertellen: over de weerstand die er tussen acteur en regisseur moet zijn en over hoe een acteur toch zeer goed moet kunnen luisteren; over zijn bewondering voor Chaplin, zijn voorliefde voor actierollen en zijn droom om circusartiest te worden; over de 'track' die hij nog steeds heeft, maar die hem niet meer paralyseert; over hoe verschrikkelijk het is geen succes te hebben, over het drama van de acteur die zijn geheugen verliest; over zijn razende belangstelling voor fysica, biologie en de medische wetenschap; over het afscheid van Robert Marcel, die na de laatste voorstelling van *De Parochie van Misericordie* in KNS-Antwerpen zijn schminkkistje moest bijeen pakken, zonder één woord van dank of appreciatie vanwege directie of overheid: buitengegaan en nooit meer teruggekomen...

Het erfgoed

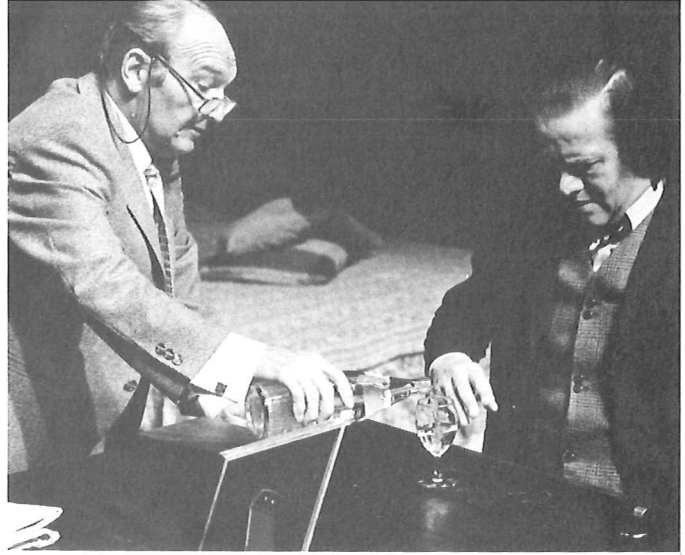
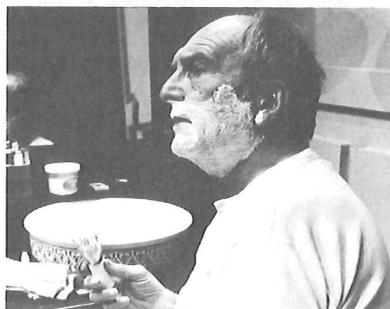
Luc Philips als acteur zijn plaats geven in onze theaterpraktijk, raakt problemen aan die veel verder reiken dan alleen dat wat hij als individu op de scène uitbeeldt. Doorheen de benadering van zijn vak en het talent waarmee hij dat uitoefent, verbindt hij zich met essentiële problemen van het Vlaamse theater. Hij is erfgenaam van een generatie van grote acteurs (Jos Gevers, Robert Marcel, Jeanne De Coen, Ida Wasserman, René Bertal, Gaston Vandermeulen, Jan Cammans, om er enkele te noemen...), die bovendien geconcentreerd zaten in één gezelschap. In zijn spel concretiseert zich een geven aan en nemen van het publiek, een balanceren tussen het recht naar de ziel spelen en de pedagogische taak die hij zich stelt; geen platte inleving, noch het tonen van een gemakkelijke herkenbaarheid, maar een *intelligente, populaire* manier van spelen, gesteund op een constant bewustzijn van het raakvlak tussen illusie en werkelijkheid. Precies deze gevoeligheid maakt het hem met evenveel kwalitatief resultaat te laten werken in een nieuw soort repertoiretheater dat zich steunt op een actuele moderniteit. Maar de oudere generatie en haar speelstijl sterven

af en de nieuwere generatie heeft dit erfgoed niet kunnen opvangen en reproduceren in een hedendaagse context. De draad van de continuïteit lijkt gebroken. Dat is spijtig want de rijkdom van de acteur kan, precies door zijn vluchtigheid, slechts doorgegeven worden van de ene generatie naar de andere. Dat kost werk, een werk dat georganiseerd moet worden. Het huwelijk Rijnders-Andersen was ook niet evident. Daar staat Philips dan met zijn rijkdom en waar moet hij ermee naartoe?

De zwakke schakel is niet zozeer het huidige acteerpotentieel. Wat mank loopt is vooral de organisatie van dit talent; er is gebrek aan een visie en een overtuigingskracht om dit talent te verzamelen en optimaal te laten renderen. Er is een periode geweest dat om en rond de INS het talent werd samengetrokken van Jan Declair, Charles Cornette, Bert André, Herman Gilis, Hilde Uitterlinden, Gilles Lagay, Dora Van der Groen... Als bewuste poging tot vernieuwing van het repertoiretoneel én tot het fusione-

Luc Philips als Variétéartiest

Als Karl, de variétéartiest in *Schijn bedriegt*, vormt Luc Philips duo met Jo De Meyere die gestalte geeft aan Robert, de andere broer, de half mislukte acteur die zo graag *King Lear* had vertolkt (in Nederland werd dezelfde voorstelling ook gespeeld door Jan Joris Lamers en Titus Muizelaar; door Johnny Kraaykamp en Ton Lutz). De twee broers komen bij mekaar op bezoek; ze wisselen wel wat woorden uit, maar in essentie bestaat Bernhards schrijftuur uit twee monologen. Philips heeft geen moeite met het luchthartige van de variétéartiest. Het omhulsel, het typetje uit *Katastrofe* wordt hier opgevuld tot een volledig personage. De Meyere speelt, van binnenuit, de zwaar op de handse serieusheid van de oudere acteur die zich altijd ziek voelt. Ook in *Schijn bedriegt* relateert Philips zijn spel als het naspelen van 'een' werkelijkheid. Tekst en handeling worden twee aparte stromen die mekaar af en toe ontmoeten of tegen mekaar opbotsen. Het doorprikken van het 'pretenderen' — onderwerp zelf van dit stuk, cfr. de titel — blijft latent aanwezig. Philips' variétéartiest balanceert op dat dunne koord tussen theaterillusie en werkelijkheid.

Schijn bedriegt
(ARCA/Net/T 19 -
Luc Philips, Jo De
Meyere) - foto Luk
Monsaert

ren van acteerstijlen en -generaties springt de historische betekenis van een voorstelling als *Maria Magdalena* van Jan Decorte nog scherper in het oog, een eenmalige regeneratie van een theaterpraktijk waaraan binnen de Vlaamse theaterwereld geen continuïteit gegeven werd. Walter Tillemans is nog steeds op zoek naar dat ideaal van een populair kwaliteitstheater, maar zijn huidige financiële situatie dwingt hem tot te veel commerciële toegevingen en zijn groep bevat te weinig concentratie van talent om hierin te kunnen lukken.

De knoop van het probleem lijkt meer dan waar ook te liggen bij het huidige repertoiretheater. Hoelang zal het nog duren eer wij in Vlaanderen het theater gaan hanteren als *historisch proces* (met een gelijke nadruk op deze beide woorden). Pas op dat moment — wanneer wij drager geworden zijn van onze eigen geschiedenis — zal datgene wat mensen als Luc Philips ons vandaag nog te bieden hebben zijn doorwerking kunnen vinden binnen de evoluerende theaterpraktijk van nu, van morgen, van overmorgen.

Marianne Van Kerkhoven

2XSAMUEL BECKETT NET/ARCA/T 19

Krapp's laatste Band, regie: Walter Tillemans; speler: Luc Philips; en *Katastrofe*, regie: Jo Gevers; spelers: Luc Philips, Geert Coone, Karien Latoir en André Van Brandt.

WAT DOEN WE MET BOMPA?

Echt Antwaarps Teater; auteur: Ruud De Ridder; regie: Jan Verbist; spelers: Luc Philips, Ivo Pauwels, Liliane Raeymakers, Ruud De Ridder, Linda De Ridder, Guy Coremans, Jane Peter en Gerda Verhelst.

SCHIJN BEDRIEGT NET/ARCA/T 19

auteur: Thomas Bernhard; regie: Alfons Goris; spelers: Luc Philips, Jo De Meyere.